

SANTIAGO **Santiagoou ēsap phā deepäitarr**

Chi phātarr. Warr ich Ŋewandam Iewaa Jesuucha ich dūi ogduba wënurramkhīr doce jūr autarr khūn ee Santiagonaan numí naajim aajem: dau āb, Juan dūi khod ābam ichta chi naam ajim aajem, jöoi Zebedeo iewaa; ābakhai jöoi Alfeo iewaa ajim aajem (Mt. 10:2-3). Mamū āb sīejim aajem agjō, dewam Santiago; ma ich Jesús eeum ajim aajem, i dūi ād ābam (Mt. 13:55). Ich mag Jesús eeumuata māg carta phājim aajem ewag pawi.

Chi Jesús māig eegar nūrraawai chan Santagoou agtha ich naam iek ükhaba sīejim aajem (Jn. 7:5). Maimua ag khur Jerusalén phōbör ee chi Jesús khapeen āba biirdubi oraa narr aigta merag chukhu sim, ya ichdēujā dūi ükha sīerr (Hch. 1:13-14). Pedro Jerusalenmua petaawaijā ichta jūrr aig chi ükha durrarr khūn pōrkha sīsijim a sim (Hch. 12:17).

Chijā khūn atheeta phājī maimua khan jawaag aji. Amach Cristo iek ükha narr gaaimua ükhaba narr khūnau idēu khajap sīuba aawai judionaan pōm deeum durrag dūrjeejim aajem. Mag durripierr aidū thānūm khūnagta Santiagoou māg carta deepüijim aajem, mag dau aug wau nūmjā ögkhaba warag khīr ubū aju aai nūm a jaaupääig.

Āaur khūnau jaauwai Testamento liur gaai māg librota nacha phājim aajem. Chadcha magtarr khai, magan chi ükha durrarr khūn mag

amachdëu ükhatarr aigmua warrpem dau aug wauphöbaaderrta mág carta gaai jaau sim (1:13-15). Amag khíir eyaa api sim, jāga jöoi Job maimua tagam khúun Êwandum iek jaaujerr khúunjā dau aug waaujeejī (5:10-11). Magnaa dich dau aug waauwaijā warag oraapita jaaujim.

Salud

¹ Jägpai ná keena?

Múun Santiagoou, Êwandum chog anaa íchab maach Pör Jesucristo chog. Durripierr maach meeun judionaan Cristo dënkhá nám khúun pääch núnaidumpierr pääragta mua saludaa chirum.

Idëu Êwanda magta dichig khíirjug deepiju aai nám

² Khodamnaan, nem thumaamua pääch khíirpierr chachmawiajā warag oneeta abat.

³ Párau khaphá nám, mag prueba khíir pogkhe pääch gaai burr námuata mág maadëu ükha nám iek isegkhimjöaadép aawaijá magum gaaimuata üu warag juapá jápmaajem, magum áwaat khau-gaag.

⁴ Mamá mag prueba áwat wénurrámuata idëu Êwanda mag pääch wajaug paapinää päächig khíirjugjá deepibat, ichdëu khósimjö náisieg.

⁵ Mamá magum prueba áwataag pääar ee iwiir áb kháiijá mag ich Êwandamau khósimjö aju khaugba sim khai, ichigta jéeubat. Magbaawai irua khíirjug deemamua khaugpiju. Êwandamau nem deewai chan maach dënjo mag, “Mua khachpaita deejujá” aba, ni chikham khíir phúurnaajá nem deeba aajem.

6 Mam₧ mag pāachdēu irig khīirjug jēeuwaijā chadcha pāachig deeju khīirjunaata jēeubat. Ar mag amachdēu jēeubarmjō deebaju khāijā khīirju nām khūn khīirjungan sīi phūasdau phūu parhoob ichdēu arrm aig arrjemjōta sīsidām.

7 Ar mag deebaju khāijā jēwaagpam a khīirjunaata jēeu nām khūnau chan oob amachdēu jēeu nām maach Pör Ěwandamau deeju amiet.

8 Ḷāgwi mag chirū? Īs amachdēu nem wauju khīirjutarjā noram paawai jūrr deeum khīirjugta au sīerrjēe aawaima, amachdēu jēeubarmpaita amachig deeju khīrjuba. Mag khīirjug āba khabam gaaimuata pōd Ěwandamau nem khōsimpai waujujā aba sīerrjēem.

9 Āb khāijā māig eegarm khūnau oowai serbiibanaa dau aphām khitām mam₧ chadchata Cristo dēnkhā khitām khai, māg atag pawiajā Ěwandamau ichig nem thum jāapiju khap, mag ermano onee abā.

10 Maagwai jūrr rik agjō Ěwandam iek ükha sim gaaimua māig eegar ich phatkhon wai sim okhoowijā, mag ich Cristo dēnkhā simta mag phatkhon khāijā ajapcha sim khap, onee abā. Ḷāgwi mag chirū? Riknaanan pamaarjōta khithēe aawaima. Ḷārāu pamaar khiugphēbaadēm ooba aajē?

11 Edau pes wābaadee, khiurbaadee, sīi khāijem. Mag khaibaadee ooim₧ thānarrjā warre chi ooimāg okhoojem. Riknaanjā ich agjōta thunaabahab. Phatkhon warag paarpaju ēkha nām ee meeбаадеe magām nem thumaa sīi werphajem.

Khan jāgwiata nem khaigbam wauju khīrjuajē

12 Woun ābmua mag prueba khīr pogkhe ich gaai burr nūmjā üuta dūi juapadam ubū āwatbapūimān onee abá. Mag amān magan ich Ēwandamauchata irig, “Ūu chadchata pua jūmpūijim” awia, ich aar auwia, ich mag ich dūi wai sīsiju, thum mūig eegar aawai ich daupii aajerr khānan warrgarwejā magta ich aar auju jaautarr aawai.

13 Mag prueba āwat nūm ee nem khaigba wauju khīrjubaadeewajā oob ich Ēwandamauta maachig magūm khīrjupi sim amiet. Ēwandamau chan nem khaigba waujōjōopajā khaba aajeeawai maachigjā ichdēu chan irua magūm khīrjug deeba aajem.

14 Maachin nem khaigba wauju khīrjug dūi thaaba naawaita magūm nem waum khōchkhaajem. Maguata magūm nem wauju khīrjubaadeewajā sīi wounagamjō ȳdūraa dich ēudū arrpiejem.

15 Mamū mag khīrjubaadēmjā isegba wai nūmuata jūrr pekaúg paajem. Maimua mag pekau maach gaai ajap thierrpa sīsiewai jūrr maguata warre okhoom iek okhoopiwi Ēwandamagjā maach isegpiejem.

16 Khodamnaan, mag prueba ee nūm aigjā Ēwandamauta mag nem khaibag wauju khīrjug deejim awi oob wir aig pāachdēupai pāach khūgurmiet mag khīrju nūmua.

17 Ēwandam edjā ee nem thūnūmpa wautarraun maachig nem thum nem ajapham appaita deejem. Ich chan maach mūig eegarm khānjō cambi-bierrsö khaba sīerrūm. Mag sīewai prueba ee nūm

aigjā iruata magum khīirjug deejim awi i gaai thuju khaba nūm.

18 Mag maach dūi ajapha sīerraawai ewag pawi agjō ich chaainkhaju khūn khāijā maachta nacha ich chaainkha aujim, ichdēu maach peerdu aaujem iek ūrpibarm gaimua. Mamū mag ich chaainkha autarr chan maach garmua khaba, ich garmuata mag ich chaainkhapim khōsi sīerr aawai ajim.

Par jūgupai ūrba Ēwandamau jaau simjö aju aai nūm

19 Khodamnaan, mūg mua pāachig jawaagpam iek khīir eyaa abat: Maachin thumaam khūnta jūg ūru aju aai nūm, Ēwandam iek jaau nūm ūraag. Mag jūg ūru naaju aai naab mamū, iekhaagpaawain ajapha khīirjunaata iekhaju aai nūm. Ēwandam dūi wa i iek gaimua khāijā oob meeukhakharrsö amiet.

20 Mag meeukhakharrsöta nūm chan Ēwandam najā ūu khabata nūm, ichdēu khōsi simjö khaba naawai.

21 Magua mua pārag mag chirūm: Jāg Ēwandam na parhooba maach ārpiejem nem pāach gaai sīsidūm thum warre isegbapäit. Magnaan chadau khīir machag chukhu Ēwandam iek pāach thāar ee autarrta warag bāaupibat, ūr nūmua. Jāg iekta nem juu theeg sim, pāar peerdu awaag.

22 Ich Ēwandamau jaau simjö aag chan sīi par jūgupai mag i iek jaau nūm ūr nūu aju khaba, chadcha ich iek gaai waupi jaau simjöta aju aai nūm. Magba nūm chan magan pāran pāachdēupaita

sī pāach khūgur wai nām, mag ūr nāmpaita üu simpii awi.

²³ Ar maach peerduajem iek ūr nāmjā ag gaai jaau simjō khaba nām khūnan sīi woun āb khomariipai ēsphēg ee ich khūir oojemjöta nām.

²⁴ ¿Jāgwi? Irua ich khūir ootarrta, deeu ag khur nāupai awia khūirjuawai, khaugba sim jāga sīejī i khūir.

²⁵ Mamū īchab ar Ēwandam iek amachdēu ūrbarmta khūir okhooju khāai, warag wajapha khūirjunaa ag gaai jaau simjō wau nām khūnan mag amach nem wau nām gaaimua onee aju. Mag amachdēu ūr nāmjā thum Ēwandamau ichdēu waupim khōsim iekta jaau sīewai i ipierraa nem wau nāmua tag warramjō pekaúgtam amach ūrpapiba nām.

²⁶ Ābmua khāijā, “Mūn culto waaupierr peerthuba manaa ich Ēwandamau jaau simjō chitām” a sim, mamū mag simta dich khapeen khaibag jawaag wa chikham khūir iekhaag khāijā būurjā ithubēpba sim chan, magan maguan ichdēupaita ich khūgur sim, Ēwandamau waupi jaau simta wauba sīewai.

²⁷ Maach Aai Ēwandamau ich dēnkha nām khūnag waupi jaau simn, wouchnaandamau wa khoopaa uinau khāijā nemdam ig nāmjā audeenaa am ökhūirjuu aawaijā am khūir jāsenkha nāmuu. Mag nām dāi īchab sīi parhoobam khūnau nem waaujem nemjā wauba aajem khūnta chadcha i dēnkha nām khūnau.

Iwiir ābam khuuñpai daupii aju khaba nūm

¹ Khodamnaan, pārau maach Pör Jesucristo ich Aai Ņwandam dūi āba sīerrūm iekta ükhaajeewai mua pārag magkhim: Pārau pāach ee phatkhon paraam khuuñ dūipaita ajapchanaa jūrr aphuuñ khuuñdam dūi aair aba aju khaba nūm.

² Kanim nemjö pāar khapanaa culto ee nūm; mag nūm ee ñor numí dubbaichëm: āb rik, maimua āb sīi dau aphuuñ khitum. Chi rik khajūa wajappha ooihmū jūanaa jīgpir gaaijā phīr dēnta sorrtik phuphup sim.

³ Magbaawai mag oowia irig, “Mūigta jupbá, mūigta pu athee wajapcha sim” awia, irig sie wajapcharam gaai juppibam. Maimua ābakhai jūrr aphuuñ khitaawai khajūadam jōoiraa jūa khitum oowi jūrr irig, “Pudēu ich jampai būjāau sīsí,” wa magbam khai, “Jāig jēkhut oo chirsi” amān,

⁴ magan pāraun iwiir ābam khuuñagpaita eenaā jūrr tagam khuuñ kha isēe nūm. Mag nūm aig pārau pāachdēu ükhatarr iek gaaai jaau simjö khīrjuba, sīi am khajūa ajapha jūa nūm oo nūm gaaimuapaita mag nūm.

⁵ Cristo gaaimua khodamnaan, pāadē mū iek ūrbat: Maadēu pōd aphuuñ khuuñdam kha isēe aju khaba nūm. Jāg aphuuñ khuuñdamjā amachdēu maach peerdueajem iekta ūrwi ükha naawai mūig eegarweran aphuuñ khithēe awiajā paraam khuuñ khāaijā wajapcha wēnūrramkhīr ich Ņwandamau jūr autarr khuuñ khabahab. Mag nūm dūi ūchab mag ich daupiim khuuñta thum ich aar auju atarr aawai amjā ügthar ich mag i dūi wēnūrraju khuuñ khabahab.

6 Mamu magm̄ta pāachdēuta jūrr am kha isēe aajem. ¿Pārau khaugba nu, riknaanauta pāach dau ee aug khaugba nemdam bürum atheejā pāach thet pupur aajem? ¿Amachdēu khabá īchab chi thethemnaan aarjā pāach arrnaa pāragta ürcha phagpi jaaujem?

7 ¿Amach khabá Cristo igwiajā i jūur iyu sīerrjēem? Mag Cristo iek ükhawi i dēnka naawai pāach pōr choopitarra, ¿jāgwi mag Cristo jūur iekhaajem khunagta pārau ee aajē?

8 Pārau Ņwandamau ich iek phā sīsidum gaai jaau simjö pāach khapeenta thumaa wir aig pāachjö daupii numun chadau, chadcha üu khērum, Ņwandamau ürcha waupi jaau simta wau naawai.

9 Mamu mag i ipierr num anumjā sīi iwiir ābpaita daupii aadēphum chan, magan pāran warag pekauta wau num. Mag num aig mag i iek pāachdēu asekasba numuapaita woun dēnjo pāar Ņwandam düi kulp pōm numjā dawaa jaau sim.

10 ¿Jāgwi pārag mag chiru? Ābmua khāijā pōd Ņwandamau Moiseeg ley deetarr thumaa urkha auba āb khāijā waaurpuimun ichiita kulp pōm sim, pōd ley thum urkha auba sīewai.

11 Pari maigjā ¿jāga mag öbér sīma? Pāadē ūrbat: Ich ābam Ņwandamaupai, “Oob chikham thōom” anaa, “Oob chikham urijā waum” ajim. Pari magtarrta pua ðor thōoba awiajā chikham uui waumun, magan ichiita pekaukha öbér sim, mag irua ley jaautarr ichaaur abarm aawai.

12 Pārau khaphu num, mag Ņwandamau ich iek pārag ükhapitarr chan sīi pekaúgta udūur pāach

ürpapimkhīr khaba, thumaam khūn agdaujö kha khōsi amkhīrta ich iek pārag ükhapijim. Magtarr aawai, mag iek pāachdēu ükhatarrauta Ēwandamau pāach jaauju khap, muan pāragan, iekhaawaijā agpierraajā iekhanaa nem waauwaijā thumaam khūn dāi nem agchata waubat a chirum.

¹³ ¿Jāgwi mua pārag mag chirú? Maan Ēwandamau ichdēu ðor i agkham edjā ar dich khapeen dau aug khaugba aajerr khūn chan agjö am dau aug khaugba isegju aawaita mag chirum. Magarrau ar dich khapeendam dau aug khaug paraa aajerr khūnan chad, mag Ēwandamau ðor i agkham edjā amach khaibag waubaju khap, i ögkhaba naaju.

Chadcha ükha nūm khai jāga aju aai nū

¹⁴ Keena, Cristo gaaimua khodamnaan, ¿khan ajaug sī pārau khīrjuawai, maadēu “Muan thāraucha Ēwandam iek ükha chitum” aju, mamū mag simta Jōoirau dich khapeen juag oopi jaau simjö khaba nem wau sim? ¿Pārau khīrjuawai ükha sim anūmta mag nem wau sim woun chadcha peerdeju khai?

¹⁵ Kanim nemjö woun āb sim; ma, Cristo iek ükha khērum gaaimua maach khodkha sim. Mag simta khajūajā chukhu ni thachdamjā khōju chukhu khērum.

¹⁶ Mamū ya i ma nūrrum oowia ābmua khāijā irig, “Ùu mawia biwaa chitá; oob jīchagagjā pūch gaai mas apim” a sim; mamū mag sim chan irua nem igjudamjā deepūiba simta mamagkham. ¿Pārau oowai mag üuta sī?

¹⁷ Ich agjöta sīebahab Ēwandam iek ükha nūmjā. Maadēu thāraucha ükha nūm anūmta dich khapeen

juag oo nəmua bəürjā am dau aug khaugba nəm chan, magan parta mag ükha nəm anəm.

18 Wa äbmua khäijā, “Mua chan chadcha warm khəən dënjö nem ajapham wauba chitab mamə, məch thäär eepain chadcha ükha chitəm” khäijā aju. Mamə mag khabam. Jäga mua khap abarju, chadcha irua mag ükha sim, Ėwandam iek gaai jaau simjö ich khapeenjā dau aug khaugba simta. Ajapcharan Ėwandamau jaau simjö məch khapeen düijā ajapha chirəm gaaimuata mag ükha chirəm aju aai chirəm.

19 Pua khaphə sim, maach Ėwandam äbpai khitəm. Pua mag khaphə sim aig nem ajaug sim. Mamə mag khaphə nəmuapai pöd ügthar öbərbam. Meperaujā khaphə sim, Ėwandam äbpaita sīerrəm; mamə amau īchab i ögkhaajem, amach gaai juu khəaba aju khaphə naawai.

20 Khiijug chukdam, khaphə abá: Ėwandam iek thäraucha ükha nəm anəmjā ichdēu waipi jaau simjö wauba nəm chan, chadcha ükha nəm khabam.

21 Pua khiijuawai ḡkhan gaaimua Ėwandamau jöoi Abrán khararrag chadcha i pekau chukhu arrjö chirəm a jaaujī? ḡIch chaai īgkhaba irig ofrendakha thōo deeju arr gaaimua khabajī? Ajapcharan ichdēu i ipierraarr gaaimuama.

22 Pədē khiijubarí: Abranau mag wauba arr akhiin, ḡjäga irua Ėwandam iek chadcha ükha chirəm akhajī? Ėwandamau ichig nem mag abaawaijā ich ipierraarr gaaimuata Abranau chadcha ich iek thäraucha ükhaajerrjā õrag khap apijim.

23 Mag ich ipierraar arr aawaita ag nawe Ŋwandumau irig, “Pua chadcha m̄ iek ükhabarm gaaimua pekau chukhu arrjö üu p̄ mua m̄uch aar aub khaba auju” atarrjä par khabajim, chadcha thāraucha ich iek ükhatarr aawai. Magtarr aawai, Abranau mag ich chaai īgkhaba ichig deeju ŋkhabarm aigta ũragjä khap apijim, mag par iiupai khaba thārauchata ichdëu Ŋwandum iek ükha s̄ierr. Mag n̄am d̄ui īchab mag thāraucha ükhawia ich ipierraar arr aawaita, ich Ŋwandamaujä jöoi Abrán warag ich khapeerkha aujim.

24 Maigta pāraru oo naabá, Ŋwandumau āb khāijä pekau chukhu arrjö sim a jawaag chan, s̄ii thārau ükha n̄ampai khabam. Ükha n̄am d̄ui ichdëu waapi jaau simjö ich ipierraar nem waauwaita chadcha pekau chukhu arrjö sim a jaaujem.

25 Ũan Rahab khah̄urrarr chi durpathierrmiejä ich agjöta ajim īchab. Pāraru kh̄irjuawai, ḡkhan gaaimua Ŋwandumau ijä pekau chukhu arrjö üu i eeg oojī? ḡIsraelnaan ich di aig jēerpiwi am chig am ugua meraa phōbör igaau jiir burrpüiwia jūrr deuem kh̄ed gar püitarr gaaimua khabajī?

26 Ajapcharan jāan m̄ugta sim keena. Jāg maach meebaadeewai ya maach gaai tag maach akhaar chukhu aadëm aig, ḡmaach chi meemkha s̄isiba aajē? Ich jāgta sim īchab thāraucha Ŋwandum iek ükha n̄am anumjä. Dichdëu ükha chirum anumjö bigaaum kh̄undam d̄uijä nem ajapha waubam chan, magan maan chi thōmjö simta iiu sim a sim, thāraucha ükhaba simta mag ükha sim a s̄iewai.

Jāga s̄ierrá maach meukh̄ír

¹ Ermanonaan, oob thumaam kh̄uunau Ŋwandam iek jawaag maestronaan khaju appaita kh̄irjumiet. Pārau khaugba narr khai, khap abat: Maach chi maestronaankha n̄m kh̄unta maachdēu deeum kh̄uunag jaau n̄mjō agpierra maach wēn̄rr̄umun, maach gaaita Ŋwandamaa juu kh̄abacha deeju.

² Maach chan iwiir ābmuajā thumaa Ŋwandamaa nem khōsim appaita wauba aajem. Āb khāijā būrjā s̄eukhaba chikham kh̄ir wa chikham ēugar khāijā iekhaba aajeekhiin, magan mag wounaun ichdēu nem wau simjā thum Ŋwandam dau na ajaphata waau khaph̄ aajeekham.

³ Pārau oowai cabai pōm s̄iewiajā i i ee waaijünaa ewag ēud̄awai, ḡdichdēu arram khōsimpierr arrba aajē?

⁴ Ich agjöta sim īchab barcojā. Idēu par barco pōm chiraju, chi phūjā nem theeg wē th̄unaaju, mam̄ mag nem pōm siman timondam bür̄u khit̄umua chi capitanau ichdēu arrampierr pheerth̄üp̄üp̄ig arrjem.

⁵ Ich jägta khit̄um īchab maach meukh̄irjā. Oowai chan pōm khaba khit̄um, pari mag simuan iek pōoma iekha th̄un̄uuju akhiin, iek pōm maach jügaag khabampa iekha th̄un̄uuju. ḡPārau oowai ōtdau kh̄irdam bür̄u muajā ph̄ajēb pōm khar chará ooichaar eem magwe örpüiba aajē?

⁶ Ajapcharan maach meukh̄iran īchab ōtdau kh̄irau. Maguata jāg ōtdaua ichdēu barmampierr phaamaajemjō, ichta benenjō sim, iek khaibgam iekhamamua maach pekau paarpapieg. Mag

õtdau khĩirkha sim thõm ugua chi dösätau ijeeuba phuphuakhamjö siewaita maach meebam aiguin maan idëu thõpiba ich mag phuu wai simjöta siejem, warag parhooba iekhapieg.

⁷ Maguata päädë khĩirjubat: Õrau mug jëb gaaim nemchaain khĩirpierr daumeerpaa aaujem: pabü eem nemchaain chi khõrpim khumjom, nem ichpan, nemkhõr, phüas eem ãwarrpa daumeerpaa aaujem.

⁸ Mam dich meukhĩir chan ãbmuajã pöd thãbëp auba aajem. Jäan pabü eem nem maach khoojem khääijä ürpainaa nem khaibagcha sїerraawai, jägu chan uduur ich daumeerpapiba, khierr ach dënjo ich garmuata õor khaibag waaujem.

⁹ Mag sim meukhĩraupaita maach Aai anaa maach Ëwandam thö iekhanaa, ich ag meukhĩraupai dich khapeenjã ãaukhanaa thõp iekhabaadëp aajem, Ëwandamau maach thumaam khuuñ ich khĩir thegwiata ompaatarrjã khĩirjuba.

¹⁰ Ajapcharan jäg nãm aiguin, ich ag iiupaita iek ajaphamjã iekhanaa iek khaigbampa iekhabaadëp aajem. Khodamnaan, maadëu chadcha Cristo iek ükha nãm khai, pöd magju khaba nãm.

¹¹ ¿Pärau oowai ãbam dösig eepai dö khopham jöi au nãm däi warre ãba dö khyiamjã jöi aaujë?

¹² Ich jäg igo bü gaai olivo dau phierrba ni uva gaaijã pöd igo phierrba aajemjö, döjã ierrmuata ich mag khyaa öbérchë sim ee pöd ich ag eemupai dö khop öbérbam. Magua dich iekhaawaijã ãba iek ajaphampaita iekhaju aai nãm.

Jäga thuná Ëwandamau dee sim khĩirjug wai nãm

khuun

¹³ Āb khāijā pāar ee ichdēuta ñor wawieg nem khīirjug khaauga ichdēuta thum khaphu sim a khīirju sim khai, magan chadcha ich mag sim bigaaum khuunag khap amkhīir agpierraanaa nem ajapha wau nurrumuata ich oopibá. Thumaam khuun d*ü*i mag ich ö ajapha simjā igba magba aajemjōo simun, magan chadcha i khīirjug paraa sim.

¹⁴ Pari magba pārau pāach thāar eepai khāijā pāachta jūrr chikham khāijā ūrpai am khōsinaa pāachdēu nem jaau nampaita ūrpim khōchgau ñrag jaau num khai, magan oob chadam iekta jaau num awia pāachta ajapha num amiet. Pāach mag wēnurrum aig sii chikham khūgurta wēnurrabahab.

¹⁵ Jāgum khīirjug chan Êwandamau dee sim khabam, jāan sii ich muig eegarm khīirjugpaiu. Jā sii dösät khīirjug khabahab; ichdēuta ñrag mag khīirjupi sim.

¹⁶ Maguata mag iwiir āb warm khuun khāijā ūrpainaa ich iekpaita ūrpimjā khōsi aadéphum aig, maguam gaaimua sii warag nem khaigbamta parhooba amachdēu khōchagpierr waaujem.

¹⁷ Mamu jūrr ich Êwandamaucha khīirjug deewi wai num khuun magba, am Êwandam na nem agcha wau numua ajapha num. Mag num d*ü*i amau sii ñor khōinaa apijuuta ēkhanaa dich khapeenag athuucha nem waupi jaauba aajem. Amau jūrr warm khuunau amach khīirjugdam jaaum iigwaijā agjō ūrm khōsi ūrjem. Ñor dau aug khaug paraanaa, iwiir ābamugpaijā ee aba, chadchata iekhanaa nem ajaphata waaujem, amachdēu iekhaajemjō.

18 Ar mag khõinaa wënñrram khõsi aajem khõnan nem waauwaijä nem thum agchata waaujem, amach mag nem wau nñm oowi bigaaum khõnaujä amach dënjo nem agchata waunaa khõinaa wënñrramkhñir.

4

Parhoobam khõnjö aawain Êwandamta iseg nñm

1 Ìs mua pãrag jëeu ookhim: ¿Jägwiata pãar jãg pãach eepaijä khõinaajä khaba iek phithuurga thñnum dñi, chikham dñi khñir masi dñrdñrnaa jûrr bëbë aajerráma? Mua oowai jãan sii pãach thãar ee jãg pãachdëu nem waum khõsimpaita waum khõchkha thñnum gaaimuau.

2 Pãraun chikham nemta pãach dën apim khõsi aajem aajem; maimua mag pãachdëu nem ig nñm pöd paarpaba aawaijä, par iekhaupai chikham thõojem akhiin, chadcha thõopëikham a iekhaajerram anñm. Pãach khãai bigaaum khõndam puesto ajapcha khãijä wai nñm oowai magjä khõchkhaba, jûrr pãachta garpabam aig chan nem püaba sñerrjëem aajem. Magum gaaimuata pãach eepaita juurhi phiidü thñnumjö thunaabahab. ¿Pari khan jägwi mag pãachdëu nem ig nñmjä pöd paarpaba aajë? Êwandamag jëeuba aawaima.

3 Maimua mag ichig jëeuwaijä irua deeba aajem. ¿Jägwi? Ya mag pãachdëu nem ig nñm paarpabaadeewai agua sii pãach ö khõchagpierr nem wawaagta ig nñmjä ichdëu khaphü sñewaima.

4 Pãran Êwandam iek ükha nñm anñmta, sii i iek ükhaba aajem khõnjö jãg pãachdëu khõchagpierr nem wau nñm gaaimua, ühi jaai paraamta

deeum däi s̄ejemjöta thunam. ¿Pārau khaugba n̄u, pāachdēu mag amau nem wau n̄umta däi waum khōchkhawai jūrr Ēwandamta iseg n̄am? Ar s̄i amach khōchagpierr nem waaujem kh̄un däita khapeerkhaawain jūrr Ēwandam däita iekkhōr paarpa n̄am.

⁵ Mam̄ Œwandamau maach ich däipaita naapim khōsi s̄iewai ich iek gaaijā,

“Mua m̄ach Akhaar pārag dee chirum chan s̄i parhoobam kh̄irjug auwi magum nem khaigbampa wau wēnurramkh̄ir khabam”
a sim. *(Zac. 8:2; Dt. 4:24; Ex. 20:5)*

⁶ Mam̄ Œwandam maach däi ö wajaug khitaawai, mag wēnurramkh̄irjā ichdēuta maach juag oojem. Öor däi ich mag khitum igwi, ichdēupai ich iek phāpitarr gaai,

“Ar mujā igba amach juapaaupaita wēnurraajem
aajem kh̄un chan m̄achdēujā igba chitum”
a sim.

“Magarrau amach serbiibag khap m̄achdēu nem
jaau chirum wawaagjā m̄ach juapadam iig-
jem kh̄unnan chadau, m̄ach garmuajā am
juag oojem” a phāpijim Œwandamau. *(Pr.
3:34)*

⁷ Magua Œwandamagta idēu ichdēu ampierr apibat pāach däi. Magnaa meperag pāach th̄ aum ugua, thethe thierrkhabat. Mag ichdēu pödba abaawai irua pāar ögkhawi pāar ogdu p̄aju.

⁸ Œwandamta pāach aig däi phēs th̄er ahau abat; magbaawai ichdēujā pārau ich ig n̄am khap pāar däi ogdu ba n̄urraju. Pekaúua juu ph̄isimjō s̄isidum kh̄un, irigta idēu pāach pekau upibat. Pāar jāg

Êwandamau khōsimjö nem waum khōsinaa īchab parhoob pāach khōchagpierr nem waum iigjem khūunjā, idēu irigta pāach thāar ajaug paapibat.

⁹ Pāach pekau pōm nūm khīirjuwia, gaai machgau icharaucha bīenaa idawaa abat. Jāg pāach pekau ee naajeewai oneenaa iukhaau aajerr khīirjuwia, jūrr icharaucha ö jāsehne bīewia ökhīirjuu abat.

¹⁰ Deeu pūaba muan pāragan, pāach serbiibag khap Êwandamagta chaigpa nūmua pāach dau aug khaug-pibat a chirūm. Mag khaita pāar deeu ajaug paapüiwi mūg atag pawiajā thumaam khūn dakhīir irua pāar ajaug phēju.

Dich khapeen jaauju khaba nūm

¹¹ Ermanonaan, oob dich khapeen èugar iek khaigba iekhamiet. Mag dich khapeen jaau simuan jūrr Êwandamau Moiseeg ich iek phāpitarr gaai dich khapeen kha khōsi api jaau simta warag serbiibag phēnaa ichdēuta khapcha sim a sim. Mag sim aiguin mag iek gaai jaau sim khāai ich iekta ajapcha sim a sim.

¹² Mamū chadcha khaita ich aar auju wa khaita isegju a jaauju wounan äbpaita sim; ma Êwandamau. Ich mag Êwandamauta mag dich khapeen daupii api jaau sim leijā deetarr aawai, ¿ichdēuta khapcha sīebá? Magtarcta, ¿jāgwi maach agdaujöpai thūnūm khūnauta dich khapeen jaauju aai nū?

Dich juapaata thö iekhaju khaba nūm

¹³ Pāar ar sīi pāachdēu nem waum aig nem waaujem khūn, mū iek ūrbat: Pāar iekhaawai, “Ís wa nan khāijā maach chum deeum phöbör ee

wëtwi jûrr jamta añó ãb phidkhaju” a iekhaajem, “phatkhon pöm ganaag.”

¹⁴ Mamu mag nám chan pääch mag iekhatarr noramjä agtha monakha naaju wa ya meewi naaju khäijä khaugba námta mag iekhaajem. ¿Pärau juunthumie bau wëjom ooba aajë? Mag bau wëjoowi deeu náupai awi oowai, ¿chukkhu thunaaba aajë? Maachin jägta khithëem; maadëu iwiir ãbmuajä dich thôju ed khaugbam.

¹⁵ Jäg pääch juapaaupaita nem thum waaujemjö iekhaju khääi, ¿jägwi pärau sii, “Maach Pör Ëwandamau khösnnaa maach monakha wai simün, maachdëu khïirju námjö wauju” aba aajë?

¹⁶ Pari magba pärau chan pääch dajëkhu khithëemjä khïirjubanaa, ökhar naspawi nem waujupata khïirjuwia, päächta warag thö iekhaajerram. Jäg dich juapaata thö iekha nám chan Ëwandamau khöchkhaba sïerrum, ichta thö iekhaju aai nám thö iekhaba aawai. Jäg nám khüün chan amach mag námjä oob pärau Ëwandamau khaugbamjö sii khïir okhoopüiju amiet.

¹⁷ Päädë ürbat: Nem ajapha aju aai sim khaphu simjä wauba simün, magan mag sim aigjä warag Ëwandamau oowai pekaukha öbér sim.

5

Riknaanag amach khïircha jaautarr

¹ Riknaan, mu iek ürbat: Ísin chad jûrr päragta mu iekhaagpam. Ëwandamau mag durr i agkham ed pääch gaai jua khüaba deeju khïirjuwia icharaucha bïebat.

² Ō ū pārāu pāach phatkhonta ig nām, mamū mag simūn, Ēwāndamagan sīi nemmijöta sim. Pārāu jāg khajūa wajapha jūa nāmūn, jāan irigan sīi nemchaainau thārrkhich simjō būurjā maadēu nem igbata sīsidūm.

³ Pārāu jāg phīr phatkhon dūi wai nāmūn, irigan jāan sīi jierr chi sōsphēmjō baleebata paaukhamam warag. Jāg pāach phatkhon baleeba paaukhamamjō, pāachjā māg atag paawai ag dūi okhoob khaba okhooju. Pari mag simugta, ya mug maach i agkhaju khāai khapan khaba waaurmam eejā, warag pārāu magumug eenaa nem pōm paarpa aujuuta ēkhaajem.

⁴ Mamū pāadē mū iek ūrbat: Pāach phatkhon uarkham khōchgauta pārāu ūordam pāach phidag ee phidkhapiejem khūunagjā aai phagba sīerrjēem. Maagwai mag pāach phidag ee phidkha durraajem khūunauta pāachdēu amach dūi maagjem jūrr, Ēwāndamag pāar gaai juu khāaba deepi jaau nām. Amau mag jēeu nām chan maach Pōr Ēwāndam chi juu thierriu ūr sīewai par okhoopibam.

⁵ Chadcha māig eegar pāachigan pāar nem ajaauga thānūm, pāachdēu nem ig nāmjā thum paraanaa pāach khōchagpierr nem wau nāmuua. Mag pāach khōchagpierr nem wau nāmuua, di eegarm nemchaai thōopäaig ūtpaapi nāmjō, pāachdēupaita pāach ūtpaa arrum, Ēwāndamau ichdēu māg durr i agkhām ed sīi irig pāach thōopūimkhīirjō.

⁶ Pāachdēuta ūordam iekkhōr chukhu amach kōit iekhajupaijā jaauju khaugba khithēem khūunjā khaibag waipi jaauua thōojā thōopimaajem,

pāachta ürpai nām awi.

Phithurg aauwai warag Ŋwandamagta jēeunaat

7 Ermanonaan, Ŋwandamau magum khun gaai jua khaba deeju khap, ich jäg amau pāach dau aphu wai naawiajä magum igba maach Pör Jesucristo deeu bēejuuta nəbat. ¿Pārau ooba aajē, jäga nemjīir jīrjem khunau amach nemjīirdam phier-raag noseg ig nāmjä da chēba aawai ichiita nājē?

8 Pāachdēu ükhatar iek gaai ubu nəmuata pāraujä ich agjö maach Pör Jesús bēeju nəbat; í barchēju ed chan ya pōm waaurba sim.

9 Khodamnaan, pāach mag phithurg au wēnurrawiajä oob magum gaaimua jūrr pāach eepai chi parpem dāita dau phuu amiet, eeu magum paar Ŋwandamau jūrr pāachigta “Pārau jägu khaba naajimwai” adukham. Mag bigaaum khunjä jaauju aai simu ich Ŋwandamau. Ichta ya bēeim s̄ebahab, maach thumaam khunag agdaujö dichdēu nem waaujerrpierr jawaag.

10 Keena, pāadē oobat: Warrgar Ŋwandam i jaau-jerr khunjä maachjö chikhamnau dau aphu waunaa phithurg aupiejeejim, mam magumjä üu amau āwatpāajeejim. Magtarr aawai maadēujä agjö am dēnjö jumju aai nām.

11 Pāadē khīrjubat: ¿ls ewagjä maadēu, “Jäg warrgarwejä phithurg au nāmjä üu āwatpūi nām khunnan chadcha Ŋwandam dūi onee nām” aba aajē? Pārau ūrjem, jäga jōoi Job khararr meperau ajappa ich dau aug waupitarrjä üu āwatpūijī, maimua mag üu āwatpūitarr jūrr jäga maach Pör Ŋwandamau õor dau aug khaug paraa khitaawai üu

i eeg oojī. Īsjā maadēu makhūn jöoin dēnjö ãwatpūi nūmūn, jäga irua maachjā eeg ooba abarju.

12 Tagam nem mua jaau chirūm ūrmapha aw-
iajā cha mua jawaagpam chan oob par jügūupai
ūrmiet keena. Ōrau mag pāach dau aphū apiewai,
ich agjō aju awi, oob sīi aai khūirjuba iekhamiet.
Magju khāai pāach iekhaawaijā chadchata iekha-
bat. Nem wauju khai, warre wauju abat; wa
waubam khai, ich agjō warre waubam abat.
Mamū mag iekhaawaijā oob edjā igwi, mūg jēb
igwi, wa deeum nem inag parhoobam igwia
khāijā nem wauju a iekhamiet, eeu magba akhiin
mag pāach iek gaaimuapai Ēwandamauta pāach
khaibag waudukham.

13 Pāar ee ãb khāijā mag phithurg au sim khai,
ökhūirjuu aju khāai, warag Ēwandamagta jēeubá.
Wa jūrr ãb khāijā onee sim khai, Ēwandamta
thumeukharbá.

14 Åb khāijā mor mas sim khai, iglesia eem
chi pörnaan thürkhūibá, ich kōit Ēwandamag
jēeumkhīir. Magbaawai amau bēewi chi aaunaan
nemkhaúa kha phuur nūm dūi maach Pör
Jesús jua theeg thö nūmuu irigta jēeumaju,
monaaupüimkhīir.

15 Mag pāachdēu jēwaagpamjā chadcha mon-
aauju khūirjunaata jēeumūn chi aaunaan chadcha
Ēwandamau monaaupüiju. Mag monaaubapääiwai
ich pekau gaaimuata mag mor mas sīerr khai, chi
pekaujā chugpaapüiju ich Ēwandamau.

16 Keena, chadcha Ēwandam na ajapha nūm
khūnau irig jēeu nūm khūn iekhan chadcha
ichdēu ükhaajeewai, muan pāragan, pāach pekau

wai nəmjā agdaujö dich khapeenag meerba jaanua jūrr agdaujö dich khapeen kōitjā Ŋwandalamagta jēeubat a chirum. Magnaata pārau jēeumun, mor mas khëkhëdum khueunjā monaauju.

17 Mʉ sèukha chirum am ugua, pāadē khīrjubat: Pārau ūurjem warrgar jōoi Elías aajerr: Ijā īchab maach phithurg au nəmjö phithurg au jēedʉ khitaajeejim aajem; mamʉ mag khitʉmua sīi warag Ŋwandalamag noseg chēpiba jēebaawai, chadcha Ŋwandalamau i iek ükhawi aña thārjup awi jārr büürjā noseg chēba sīsijim anaabá.

18 Maimua mag aña thārjup awi jārr nəm ee, deeu ichdēupai jēeumamua nosegdam chēpi jēebaawaita, Ŋwandalamau noseg pōm chēpójim aajem. Magta üu īchab nemjīrdamjā deeu khöju paarpajim aajem. Magua pāach Ŋwandalamag jēeuwai oob sīi pardēu khōs khāijā jēeu nəm amiet.

19 Khodamnaan, ābmiecha paawai pāadē mʉ iek ūrbat: Āb khāijā pāar ee maach peerduajem iek ichdēu ükha sīerr isegwi sīi parhoob ichdēu am aig nem wau nərrʉmta deeu ābmua khāijā wawí auwi ūwaai khʉd ajaug ee phaibapüimun,

20 magan mag parhoob nərrarau pekau pōm sīerrjā üu Ŋwandalamag chugpaapi atham. Magbarm aig īchab Ŋwandalamau mag woun gaai jua khʉaba deeju arrta üu ḫdʉur deepiba peerduatham. Ayoo keena. Mʉgdam ajim pārag jaaum ig chirarr.

Santiago

Éwandam Iek New Testament in Woun Meu

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Woun Meu

Dialect: alternate spelling

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Woun Meu (alternate orthography)

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Woun Meu

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files

dated 29 Jan 2022

974f85ca-2196-54fa-aa19-a0078d3a03e9